

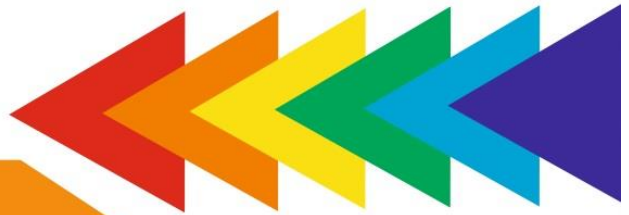

KKTC
Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı
Talim ve Terbiye Dairesi Müdürlüğü

Vizyon 2030

VİZYON 2030 EĞİTİM STRATEJİK PLAN ÇALIŞTAYI RAPORU

6 Aralık 2019
Golden Tulip Hotel, Lefkoşa

Eğitim Stratejik Plan Ekibi

Murad AKTUĞ (Talim ve Terbiye Dairesi M¼d¼r¼)

Prof. Dr. Ahmet PEHLIVAN (DA¼ – Eğitim Fak¼ltesi Dekanı)

Salih SARPTEN (Talim ve Terbiye Kurul Üyesi)

Çalıştay Organizasyon Komitesi

Nazım NURİ (Talim ve Terbiye Dairesi Gör. Md. Mv.)

Tunç TAĞMAÇ (Gör. Talim ve Terbiye Kurul Üyesi)

KKTC
MİLLİ EĞİTİM VE K¼LT¼R BAKANLIĞI
TALİM VE TERBİYE DAİRESİ M¼D¼RL¼Đ¼

KKTC
Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığı
Talim ve Terbiye Dairesi Müdürlüğü

Vizyon 2030

Eğitim Stratejik Plan
ÇALIŞTAYI

Giriş

Eğitim sistemleri, geçmişten günümüze, her dönemde sürekli olarak üzerinde düşünülen ve insanlığın var oluşundan beri geliştirilen bir konu olmuştur. Eğitim sisteminin iyileştirilmesi ve kalitesinin yükseltilmesi, ülkemizde olduğu gibi diğer ülkelerde de en önemli ve öncelikli olarak değerlendirilen konular arasında yer almaktadır. Bu kapsamda, gelecek nesillerin daha donanımlı bir birey ve çalışan olması için tüm dünyada, okulların altyapılarının geliştirilmesi, okullaşma oranının ve derslik sayısının artırılması, öğretmen başına düşen öğrenci sayısının azaltılması, eğitim programlarının günümüz koşullarına göre uyarlanması, öğrenme ortamlarının geliştirilmesi ve eğitim/öğretim ortamlarında daha fazla BIT'e yer verilmesi gibi konularda yoğun çalışmalar yapıldığı ve yapılmaya devam ettiği görülmektedir. Ülkemizde de son yıllarda özellikle eğitim programlarının güncellenmesi ve okulların fiziki ortamları üzerine yoğunlaşmaya başlanıldığı görülmektedir.

Gelecek küresel nesilleri oluşturacak bireylerin donanımlı yetişmesi için uluslararası düzeyde birtakım ölçütler alınmakta, eğitimde ulusal sınırların ötesine geçilmekte, tabiri caizse küresel insan yetiştirilmeye doğru bir yaklaşım benimsenmektedir. Bu açıdan bakılınca ülkemizde maalesef, öğrenci yeterlikleri, sadece bir üst kademeye geçiş aşamasında daha çok ulusal düzeyde izlenebilmektedir. Bu izleme de kısmen ve çağın gerektirdiği becerileri ölçecek nitelikte değildir. Uluslararası düzeyde sadece Üniversite eğitimine geçiş aşamasında bir değerlendirme yapılabilmektedir. Son yıllarda ülke genelinde yapılan çalışmalar incelendiğinde, öğrencilerimize temel beceriler dâhil günümüz yeterliklerinden birçoğunun kazandırılmadığı anlaşılmaktadır. Coğrafik açıdan çok küçük bir ülke olunmasına rağmen okullar arasında gerek fiziki yeterlikler, gerek başarı, gerekse öğrenci profili konusunda büyük farklılıklar bulunmaktadır.

Eğitim sisteminin dzenlenmesi ve kalitesinin artırılması konusunda geçmiş yıllarda günlük politikalarla birçok adımın atıldığı, ancak atılan adımların sürekli olarak yeni politikaların üretilmesine karşın sistemin yeterli oranda analiz edilmediği anlaşılmaktadır. KKTC’de eğitim ve eğitim sistemi, son yıllarda birçok kesim tarafından tartışılır bir konuma gelmiştir. Bu nedenle KKTC eğitimi ve eğitim sistemi adına geleceğe yönelik bir yol haritası hazırlanması gerekmektedir.

Bu yol haritasının da bir ortak akılla üretilmesi son derece önemlidir. Eğitimde geleceğe yönelik yapılacak olan yol haritasını sağlıklı olabilmesi için bu planın temelinde tüm paydaşların katılımlı bir şekilde mevcut sorunları kabul etmeleri ve ortak bir görüş üretmeleriyle gerçekleşebilir. Böyle bir reform çalışmasının yapılabilmesi için, öncelikli olarak paylaşılan bir vizyon ve sistemi oluşturan tüm paydaşların ortak akıyla bir eğitim strateji planının oluşturulması, bu plana bağlı kalınarak tüm eğitim ve ğretim faaliyetlerinin planlanması ve eyleme geçirilmesi son derece önemlidir.

Bu amaçla Bakanlığımızın Talim ve Terbiye Dairesi öncülüğünde tüm paydaşların katılımıyla bir alıştay gerçekleştirilmiştir. Çalıştayda, eğitim sistemindeki mevcut durumun tüm detayları ile ortaya konulup analiz edilmesi amaçlandı. Bu amaca bağlı olarak ülkemizin uluslararası düzeyde ne durumda olduğunun, eğitim sistemimizin gelişme alanlarının, güçlü ve zayıf yanlarının belirlenmesi ve geleceğe yönelik politikaların oluşturulması konusunda politika belirleyicilerin işlerini kolaylaştırıcı bir stratejik planın altyapısının ve genel iskeletinin oluşturulması amaçlanmıştır. Önümüzdeki 10 yıllık süreci dikkate alan bir anlayışla bir Eğitim Stratejik Planı oluşturulmasında kullanılmak üzere eğitim sistemi içindeki paydaşlarının görüş, öneri ve düşünceleri alınmıştır.

Yukarıda bahsedilenlerin yanı sıra alıştayla, hazırlanmakta olan Vizyon 2030 Eğitim Stratejik Planının;

- Toplumunu oluşturan bireylerin gelecekte taşıması gereken zellikler,
- Gelecekte bireysel ve toplumsal ihtiyaçların giderilmesine yönelik Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı’nın taşıması gereken unsurlar,
- Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığın güçlü, güçlendirmesi gereken yönleri ile olası tehdit ve fırsatların belirlenmesi,
- Eğitimle ilgili uygulamaları politik, ekonomik, siyasi ve teknolojik açıdan etkileyecek unsurların belirlenmesi

Boyutlarının, paydaş katılımcılarının görüş, öneri ve düşünceleri doğrultusunda politika, uygulama ve planlama esasları belirlenmiş ve not edilmiştir.

Katılımcılar

Eğitim sisteminin iç ve dış paydaşları olarak aşağıda isimleri verilen davetli kurumlardan, toplam 86 temsilci katılmıştır.

- Eğitim sendikaları (KTÖS, KTOEÖS)
- Meslek örgütleri (KTTO, KTSO, KTEZO, KTMMOB, KTTB, KTGB, SOS, KTOB)
- Mecliste temsil edilen siyasi partiler (UBP, CTP, HP, TDP, DP, YDP)
- Kamu yükseköğretim kurumları (YÖDAK, DAÜ, LAÜ, AÖA)
- Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı'na bağlı daire ve okul temsilcileri.

YÖNTEM

Çalıştayın temel amacı olan Eğitim Stratejik Planın oluşturulmasına yönelik SWOT ve PEST analizlerinin yapılabilmesine yönelik iç ve dış paydaş verilerinin toplanması için, nitel veri toplama tekniklerinden birisi olan odak grup görüşmesi şeklinde olmuştur. Odak grup görüşmeleri, son yıllarda eylem araştırmalarında sıklıkla kullanılan nitel bir veri toplama tekniğidir. Pazar araştırmalarında da sıklıkla kullanılan bu yöntem, sosyal bilimlerde başlangıç araştırması niteliğindeki çalışmalarda yaygın olarak kullanılmaktadır. Sosyal bilimlerde birebir görüşmeler ve anketler ile birlikte kullanılsa da bu yöntem, aslında en sistematik veri toplama yöntemlerinden biridir (Hollander, 2004; Yıldırım ve Şimşek, 2006). Çalıştayda eşzamanlı olarak üç ayrı odak grup görüşmesinden elde edilen veriler içerik analizi yapılarak kodlama yoluna gidilmiş, sıklıkları belirlenmiş ve bunlar temalaştırılmıştır.

Literatürde de belirtildiği üzere odak grup görüşmelerinden elde edilen detaylı veriler, birebir görüşmeler ve anketler için sağlam bir temel oluşturmaktadır. Bu bağlamda çalıştaydan elde edilen bulguların, Mayıs – Haziran 2018 tarihlerinde yapılan anketlerden elde edilen bulgularla birbirini desteklediği de görülmüştür.

Odak grup görüşmelerinde tüm katılımcılara, SWOT ve PEST analizlerinin gerçekleştirilmesi ve vizyon oluşturmaya yönelik anahtar kavramların elde edilmesine yönelik olarak birinci ve ikinci oturumlarda aşağıdaki sorular sorulmuştur.

1. Oturum Soruları:

- *Önümüzdeki on yıl içinde, dünyadaki eğitim sistemlerindeki gelişmeleri düşündüğünüz zaman, politik, ekonomik, sosyal ve teknolojik açıdan KKTC eğitimin güçlü yönleri, zayıf yönleri, tehditleri ve fırsatlar nelerdir? (Her bir boyut için en az 6 – en çok 12 madde belirleyiniz)*
- *Sistemin zayıf yönlerin güçlendirilmesi, tehditlerin engellenmesi için ivedilikle odaklanması gereken en önemli konu veya konular nelerdir? Bunlarla ilgili hangi kurum/kuruluşlar görev üstlenmelidir? Nasıl?*

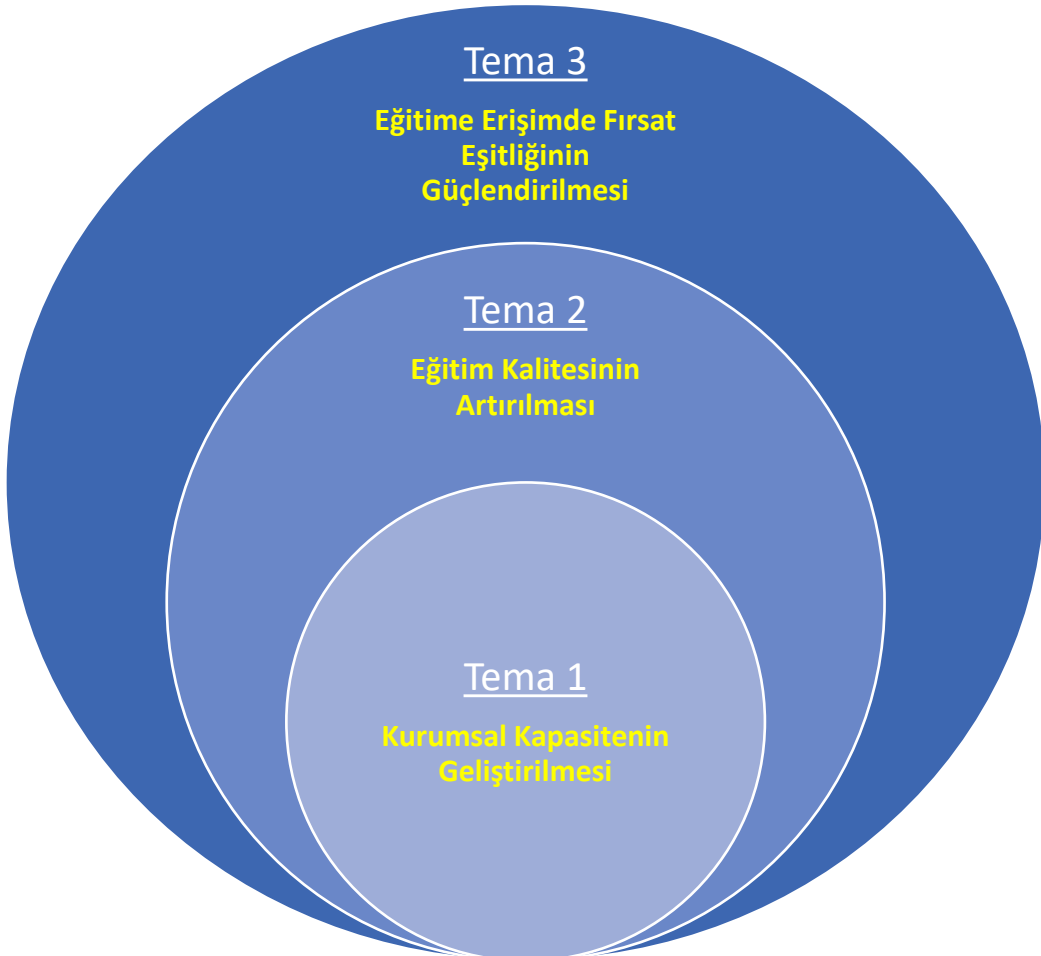
2. Oturum Soruları:

- *Gelecek on yıl içinde Kıbrıs Türk Milli Eğitim Sisteminin yönetimi için nasıl bir yapı ön görüyorsunuz?*
- *Gelecek on yıla yönelik olarak oluşturulması gereken Kıbrıs Türk Eğitim Sistemi Vizyonu'nun sahip olması gereken özellikleri anlatan kavramlar (anahtar kelimeler) neler olmalıdır?*

BULGULAR

Çalıştaydan elde edilen verilerin içerik analizi sonucundaki kodlamalardan ortaya çıkan bulguları üç temel tema altında gruplayabiliriz.

- TEMA 1 Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi:** Eğitim Bakanlığı merkez örgütünün kurumsal kapasitesinin geliştirilmesine yönelik olarak; fiziki, ekonomik, teknolojik ve insan kaynakları açısından yönetim ve organizasyon yapısının geliştirilmesi.
- TEMA 2 Eğitim Kalitesinin Artırılması:** Okullardaki eğitim-öğretim olanaklarını mümkün olan en üst düzeye çıkararak, eğitim ve öğretim uygulamalarında çağın ihtiyaç duyduğu bilgi, beceri ve tutumların tüm öğrencilere kazandırılmasında kalitenin artırılması.
- TEMA 3 Eğitime Erişimde Fırsat Eşitliğinin Güçlendirilmesi:** Ekonomik, sosyal, kültürel, demografik farklılık ve dezavantajlarından etkilenmeksizin tüm öğrencilerin eşit ve adil şartlarda eğitim hizmetlerinden yararlanabilmesi ve eğitimini tamamlayabilmesi.

Katılımcıların ifadelerinden elde edilen verilere göre temasal gruplanmış SWOT analizi bulguları aşağıdaki gibidir.

Güçlü Yönler

Temalar	Güçlü Yönler
Tema 1 Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi	1. Eğitimde çağın ihtiyaç duyduğu dönüşümün gerçekleştirilmesi gerekliliğine olan inancın varlığı.2. Eğitim düzeyi yüksek, gözünü dünyaya çeviren bir neslin var olması.3. Teknolojiyi kullanma isteğinin varlığı ve yaygın internet kullanımı.4. Küçük bir ada olmamızdan ötürü her anlamadaki iletişimin kolaylıkla gerçekleştirilmesi.
Tema 2 Eğitim Kalitesinin Artırılması	1. Kıbrıs Türk Toplumunun yeniliğe açık ve eğitime önem veren bir toplum olması.2. İlerici bir öğretmen kadrosunun varlığı,3. “Eğitim Adası” sıfatı taşıyor olmamız.4. Üniversite ve eğitim fakültelerinin fazla olması ve bunların sosyal sorumluluk projelerine yatkın olması.5. Öğretmen kadrosunun genç ve uyumlu çalışıyor olması.6. Uluslararası alanda bireysel başarıların bulunması.7. Yabancı dil (İngilizce) eğitimine önem verilmesi.8. Atatürk Öğretmen Akademisi'nin varlığıyla ilköğretim kademesine tek bir kanaldan öğretmen yetiştirilmesi.
Tema 3 Eğitime Erişimde Fırsat Eşitliğinin Güçlendirilmesi	1. Farklı gelişen bireylere yönelik bir özel eğitim mevzuatı hazırlığının bulunması.2. Ana dili Türkçe olmayan yabancı uyruklu öğrencilerin iletişim becerilerine desteklenmesine yönelik hazırlık çalışmalarının bulunması.

Zayıf Yönler

Temalar	Zayıf Yönler
Tema 1 Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi	1. Eğitim Bakanlığı merkez örgütünün çağın ihtiyaç duyduğu eğitim hizmetlerini sürekli kılacak yapısal unsurları içermemesi.2. Eğitim Bakanlığı merkez örgütünde ihtiyaç duyulan nitelikli insan kaynaklarının bulunmaması.3. Kurumlararası işbirliğinin istenilen düzeyde olmaması,4. Fiziki ve teknolojik alt yapımızın yeterli olmaması.
Tema 2 Eğitim Kalitesinin Artırılması	1. Çağdaş denetleme anlayışının bulunmaması.2. Okullarımızın standart olmaması; okullar arasında altyapı, öğrenci profili, deneyimli öğretmen kadrosu gibi birçok açıdan farklılıklar bulunması.3. Ezbere dayalı yarışmacı sistemin baskın olması.4. Genel eğitim sistemi adına toplumsal bir başarının bulunmaması.5. Mesleki teknik öğretimin eğitim sistemi içerisindeki oranının yeterli düzeyde olmaması.6. Özellikle ilköğretim kademesinde etkin bir rehberlik ve yönlendirme sisteminin bulunmaması.7. Diploma almaya odaklanmış bir eğitim anlayışının yaygın olması.8. Okulların bağımsız bütçelerinin bulunmaması.9. Öğrenci performansının bilinmiyor olması.10. Ölçme-değerlendirme anlayışlarının genleneksel uygulamalarda ısrarcı olması.
Tema 3 Eğitime Erişimde Fırsat Eşitliğinin Güçlendirilmesi	1. Eğitim mevzuatının günün ihtiyaçlarına yanıt vermesinde yetersiz kalması.2. Farklı gelişen bireylere yönelik kapsayıcı bir sistem anlayışının olmaması.3. Çocuk ve gençlerin farklı gelişen bireylere yönelik duyarlı olmasını engelleyecek unsurlarla karşı karşıya kalması.4. Bakanlıklar arası işbirliğinin istenilen düzeyde olmaması.

Fırsatlar

Temalar	Fırsatlar
Tema 1 Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi	1. Bu konuda önemli bir niyetin olması, yani “Vizyon 2030” çalışmasının bizatihi kendisi en önemli fırsat olarak karşımıza çıkıyor.2. Farklı ülkelerin eğitim sistemlerinde yetişmiş nitelikli genç insanlarımızın bulunması.
Tema 2 Eğitim Kalitesinin Artırılması	1. Üniversitelerin varlığı. Onlarla işbirliği yapabilme olanağının bulunması2. Eğitimde sınırların kalkmış olması.3. Öğretmen kadrosunun genç olması.4. Sektörlerin mesleki teknik öğretime destek verme tutumları taşımaları.5. Teknoloji kullanma isteğinin yaygın olması ve konutlarda internet alt yapısının bulunması.
Tema 3 Eğitime Erişimde Fırsat Eşitliğinin Güçlendirilmesi	1. Küçük bir ülke olunması nedeniyle tüm bireylere ulaşmayı mümkün kılan koşulların var olması.2. İşbirliği yapabilecek oldukça fazla kamu ve sivil toplum örgütünün bulunması.

Tehditler

Temalar	Tehditler
Tema 1 Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi	1. Diplomalı genç işsizlerimizin varlığı ve giderek artması.2. Mezunların yeterliliklerinin, gerekli kurumsal dönüşümü yaratacak çağın ihtiyaç duyduğu beceriler bakımından yetersiz kalması.
Tema 2 Eğitim Kalitesinin Artırılması	1. Diplomalı genç işsizlerimizin varlığı,2. Henüz herkes tarafından bilinen açık, anlaşılır, net bir eğitim politikasının bulunmaması.3. Toplumun üretimden koparılmış olması.4. Öğretmen ve öğrenciler arasında kuşak çatışması bulunması.5. Kabullenmeme, değişime karşı direnç gösterme eğiliminin baskın olması.6. Öğretmen motivasyonunun düşük olması ve geleneksel uygulamaları kullanmada ısrarcı davranmaları.7. Eğitime yönelik özel bütçe ve finansman kaynaklarının yaratılamaması.8. Anne-baba istek ve tutumlarının baskın olması.
Tema 3 Eğitime Erişimde Fırsat Eşitliğinin Güçlendirilmesi	1. Ülkemiz çok fazla oranda göç alıyor olması ve bu durumu dikkate alan bir genel yönetim anlayışının bulunmaması,2. Giderek artan bir eğilimle farklı kültürlerden çok sayı ve oranda öğrencinin sistem içerisine dahil olması.

Vizyon Oluşturma alışması Bulguları

Gelecek on yıla yönelik olarak oluşturulması gereken Kıbrıs Türk Eğitim Sistemi Vizyonu'nun sahip olması gereken özellikleri anlatan kavramlar ve değerlerin belirlenmesine yönelik olarak katılımcılardan elde edilen verilerin içerik analizleri sonucunda orta çıkan bulgular aşağıdaki gibidir.

A- Vizyonun Taşıması Beklenen Kavramlar

- Küresel yetkinlik
- Yaratıcılık ve Yenilikçilik
- İşbirliği
- İnovasyon
- Girişimcilik
- Okuryazarlık
- Dijital okuryazarlık
- Çok kültürlülük
- Kişisel sosyal yetkinlik
- Eleştirel Düşünme ve Problem zme
- Sorumluluk sahibi bireylerin yetiştirilmesi
- Bilgiye ulaşma yolları

B- Vizyonun Taşıması Beklenen Değerler

- Toplumsal kültürel değerlere önem verme
- İnsan hakları
- Fırsat eşitliği
- Farklı kültürlere saygı
- Sanat eğitimini nemseme
- Estetik anlayışı destekleme
- Adalet
- Őeffaflık ve hesap verebilirlik
- Empati
- Sosyal sorumluluk sahibi

SONUÇ

Katılımcılar, en genel anlamda çalıştayı; Vizyon 2030 Eğitim Stratejik Planı ile ilgili olarak, ülkemiz eğitim sisteminin gerçekleştirilmesi gereken dönüşüm ve daha nitelikli bir eğitim için önemli bir çalışma olarak nitelendirmişlerdir. Bununla beraber önümüzdeki 10 yıl içerisinde; öğretmen eğitimi, eğitimde daha nitelikli bir denetim mekanizmasının kurulması, öğrenci üzerindeki ders yükünün azaltılması, sanat eğitime daha çok vurgu yapılması, ezbere dayalı eğitimi besleyen merkezi sınav uygulamalarından kaçınılması, etkin bir rehberlik ve yönlendirme sisteminin kurulması, daha nitelikli ana dil ve yabancı dil eğitimine önem verilmesi, özel eğitim mevzuatının oluşturulması ve eğitim finansmanın artırılmasına odaklanılması gerektiğini ifade etmiştir.

Ayrıca katılımcılar, yükseköğretime geçişlerde performansa dayalı uygulamalarını, çocuk koruma politikası unsurlarını, öğretmenlik mesleği statüsünü yükseltecek yaklaşımları, teknoloji kullanan ve üretebilen yapıların desteklendiği herkes tarafından açık ve anlaşılır olarak bilinen veriye dayalı toplumsal bir eğitim politikasının yaratılması gerektiğine vurgu yapmıştır.